N° 279. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws- Blad.

Vrijdag 24 November.

Frankrijk.

Parijs, den 21sten November.

Bij eene ordonnantie in den *Moniteur*, wordt aan den vice-admiraal *Willaumez* en aan de schouts-bij-nacht *Meynard de la Farge*, *Angus des Rotours* vergund hun regt op pensioen te doen gelden; deschout-bij-nacht de Moges is tevens tot groot-officier van het legioen van eer benoemd, voor zijne diensten in het bestuur van Guadeloupe.

— Ten gevolge van het nu, zoo men verzekert, in den raad stellig aangenomen beginsel van de reductie der 5 pCt. renten, wil men tevens, dat er binnen kort eene wijziging in het bestuur is te wachten. De tegenwoordige minister van financien *Lacave Laplagne*, zou de man niet zijn, om een maatregel als de onderhavige met goed gevolg te leiden en door te zetten, weshalve men er aan gedacht had, om hem door den heer *Humann*, te doen vervangen die door zijne ontijdige en buiten overleg met zijne ambtgenooten in de kamer gedane verklaring omtrent de reductie der renten, vroeger uit het ministerie is geraakt. Het gevoelen van den heer *Montalivet*, zoo als reeds van vorige dagen bekend is, daarbij niet gunstig voor de reductie gestemd zijnde, zoo willen sommigen in den heer *Thiers* voor hem eenen opvolger vinden.

— De verkiezing van den heer *Emile de Girardin*, te Bourganeuf schijnt dit jaar, wegens gebrek in de stukken, op nieuw tot eene levendige discussie in de kamer te zullen leiden.

— De gouverneur der invaliden, de maarschalk *Moncey*, heeft twee hoofd-officieren naar de grenzen van het Seine-departement gezonden, om er het stoffelijk overschot van den generaal *Damrémont* te ontvangen. Het lijk wil men, dat acht dagen in den dom der invaliden zal ten toon gesteld worden.

— Het gerucht heeft zich heden in de hoofdstad verspreid, dat de luitenant-generaal *Cubières* tot gouverneur-generaal der Afrikaansche bezittingen en de maréchal-de-camp *Durocherst* tot chef van den staf waren benoemd geworden. De generaal *Valée* zou diensvolgens, wanneer zich dit gerucht bevestigd ziet, voor den hem opgedragen post bedankt hebben. De generaal *Cubières* werd tot luitenant-generaal benoemd, ten gevolge eener geheel diplomatische zending gedurende zijn gouverneurschap over Ancona. In 1815 was hij kolonel; tijdens de expeditie van Morea verwierf hij den rang van Marechal-de-camp. De marechal-de-camp *Durocherst* was in 1830 luitenant-kolonel en verwierf zijn tegenwoordigen rang na den togt in Belgie; hij is een petekind van koning *Lodewijk Philips*.

— Een nieuw stuk van den heer *Scribe*, *les Indépendans*, gisteren avond op het Théâtre Français voor het eerst ten tooneele gevoerd, is geheel mislukt, ja zelfs uitgefloten geworden.

— Uit Brest schrijft men, dat het fregat *Néréide*, reeds uitgezeild zijnde, door den telegraaf last gekregen had om nieuwe depeches af te wachten. Dit oponthoud had stof tot vele geruchten gegeven.

— De dagbladen van Toulon beklagen zich, dat het traktaat van de Tafna, ofschoon bijna sedert 6 maanden geratificeerd, nog niet ten uitvoer gelegd was, tot groot nadeel van de belangen der Algiersche kolonisten.

— Op den spoorweg van St. Etienne, nabij Lijon, heeft wedenom een ongeluk plaats gehad, waarbij verscheidene menschen zwaar gekwetst zijn.

— De regtbank van correctionele policie heeft heden uitspraak gedaan in de klagt van den heer *E. de Girardin* tegen de heeren *Dornes* en *Lebreton*, wegens eerroof en belastering, en de beide laatstgenoemden tot 500 fr. boete, en 8000 fr. schadevergoeding aan den heer *Girardin* veroordeeld.

— Van regeringswege zijn heden geen tijdingen uit Spanje bekend gemaakt; ook ontbreekt de post van Madrid. Volgens de brieven uit Bayonne van den [illegible], had *Oraa* aan zijne onderbevelhebbers last gegeven, om *Cabrera*, die met een rijken buit naar Cantavieja aftrekt, te vervolgen; hij zelf trok over Segorbe langs den grooten weg van Castellon naar Morella.

Van de spaansche grenzen, uit St. Jean Pied de Port wordt gemeld, dat de karlisten eene poging hadden gedaan om het garnizoen van Vales te verrassen.

— Het beursberigt van heden luidt gelijk dat van gisteren; de daling blijft op de 5 pCt. renten voortduren, terwijl zulks op andere papierwaarde, zooals de aandeelen in de fransche bank, eenen ongunstigen invloed heeft. De 3 pCt. portugesche renten en de spaansche stonden heden beiden op 20⅜ genoteerd. De houders der portugesche renten schijnen niet gezind om de bons aan te nemen waarmede het portugesch gouvernement het aanstaande dividend wil betalen. De notering was heden (21 November): 5 pCt. 107,05; 3 pCt. 80,65; Nap. renten 100,50; Sp. Ardoin 20⅜, 21; Portugal 20⅜, ¾; Rom. L. 102.

Engeland.

LONDEN den 20sten November

Heden heeft de Koningin zich voor de opening van het parlement naar het huis der Lords begeven, en de volgende aanspraak gedaan:

Mylords en Mijne Heeren.

» Ik heb het noodig geoordeeld om u zoo spoedig mogelijk na de ontbinding van het vorig parlement bijeen te roepen.

» Met groote voldoening heb ik van al de vreemde mogendheden de stelligste verzekeringen ontvangen hunner welwillende gezindheid en van hunne ernstige begeerte, om met mij met de vriendschapsbetrekkingen aan te kweeken en te onderhouden, en ik verheug mij, de hoop te kunnen te kennen te geven, van de dierbaarste belangen mijner onderdanen te begunstigen, door hen de weldaden van den vrede te waarborgen.

» Ik betreur dat de burgeroorlog Spanje blijft verwoesten. Ik blijf getrouwelijk de verbindtenissen mijner kroon met de koningin van dat land, naar de bepalingen van het traktaat van het viervoudig verbond, vervullen.

» Ik heb last gegeven u een handelstraktaat, met de vereenigde republiek van Peru en Bolivia gesloten, voor te leggen, en ik hoop u welda den uitslag van dergelijke onderhandelingen met andere mogendheden te kunnen mededeelen.

» Ik beveel uwer ernstige overwegingen den staat van de provincie Canada aan.

Mijne Heeren van het huis der gemeenten.

» Eene nieuwe troonsbeklimming maakt de herziening van de civiele lijst noodzakelijk. Ik laat onvoorwaardelijk ter uwer beschikking de erfelijke inkomsten die door mijnen voorganger aan de natie werden overgedragen; en ik heb bevelen gegeven, dat de noodige stukken u wierden voorgelegd, verlangende dat de uitgaven van deze dienst, even als die van alle andere diensten, binnen de juiste grenzen bepaald bleven. Ik heb het vol vertrouwen dat gij de kroon in staat zult stellen, om met eer en waardigheid haren rang op te houden.

De begrooting voor de dienst van het volgend jaar wordt gereed gemaakt en zal u op het gewone tijdstip worden aangeboden. Ik heb bevolen dat de striktste spaarzaamheid in elken diensttak worde in acht genomen.

Mylords en Mijne Heeren.

» De heerschende vrede buitenlands en de inwendige rust begunstigen in het bijzonder de maatregelen van hervorming en van noodzakelijke of dringende wijzigingen in de wetgeving, waarop uwe aandacht zal ingeroepen worden en die afgebroken zijn door de onvermijdelijke ontbinding van het vorig parlement.

» De uitslag van het gedaan onderzoek naar den toestand der armen in Ierland is reeds aan het Parlement voorgelegd, en gij zult te beoordeelen hebben, of het niet verstandig en noodzakelijk zal zijn, om bij eene wet, op goede gronden berustende, regeling

ten vast te stellen, om de armen van dat land ter hulp te komen.

» Het burgerlijk bestuur der steden en gemeenten van Ierland verlangt betere reglementen.

» De wetten naar welke de inning der tienden in Ierland wordt gevorderd vereischen eene herziening en wijzigingen. Overtuigd dat de beste en de meest afdoende bediening van het regt tot de eerste der pligten van een souverein behoort, roep ik uwe aandacht in op de maatregelen, die u tot verbetering van die wetten gewettigd voorgedragen.

» Gij zult overtuigd zijn van het groot belang der gewigtige onderwerpen, waarover ik u onderhoude; en van de noodzakelijkheid om dezelve met dien geest van onpartijdigheid en billijkheid te behandelen, die hoop geeft om dezelve tot een gelukkig en nuttig einde te brengen. Dit parlement, het eerst dat onder mijn gezag verkozen werd, om mij verzamelende, reikhalsde ik, om u mijn vertrouwen op uwe edelmoedigheid en in uwe wijsheid te openbaren. De jeugdige leeftijd, op welke ik tot de souvereineteit van dit koningrijk geroepen werd, vordert te gebiedender, dat ik, onder de bescherming der Goddelijke Voorzienigheid, mijn vertrouwen stel op uwe medewerking en op de liefde en genegenheid van mijn volk."

Bijzondere aandacht heeft de zinsnede getrokken, waarbij de koningin van den toestand van Canada gewag maakt. De *Times* geeft heden opzigtelijk de zaken van dat land, berigten uit Quebec van den 20sten en uit Montreal van den 23sten October. Luides dezelve zou men aldaar ernstig voor oproerige bewegingen bedacht zijn; er waren troepen-bewegingen naar onderscheidene punten bevolen en had men het zelfs noodig geacht bij dezelve afdeelingen geschut te voegen. Te Quebec schenen de gewapende burgers wel gezind om de oproerigen met geweld te keer te gaan, en te Montreal hadden 1200 welgezinde inwoners een stuk geteekend, 't welk de strekking had om de handen in een te slaan voor 't geen het beste in het belang van Canada te doen stond. De *Sun* schildert den toestand van Canada derwijze af, als wierd het volk door de maatregelen van het bestuur zeer onderdrukt.

Het niet bepaaldelijk vermelden van de sluiting eens handelstraktaats met de Nederlanden, doet denken dat die zaak nog zijn volkomen beslag nog niet heeft bekomen, of de bekrachtiging nog niet uitgewisseld is.

— Ter beurze van heden waren de fondsen genoteerd: 3 pCt. geconsolideerde 93⅝; Ned. 2½ pCt. 54⅜; Id. 5 pCt. 101⅝; Sp. Ardoin 19⅞, ¾, ⅞, ¾; Portugal 21½.

Nederlanden.

Breda den 23sten November.

Tot burgemeester en opperstrandmeester van Terschelling is door Z. M. benoemd de heer *A. Swaan*.

— In het *Amsterdamsch Handelsblad* wordt het volgende gemeld:

» Naar men nader nopens het traktaat tusschen Engeland en Holland verneemt, moet er, ofschoon Holland in dat verdrag veel toegeeflijkheid jegens Groot-Brittannie zal bezigen, evenwel in dit stuk voorkomen een artikel, allezins voordeelig voor onzen handel. Men zou namelijk, » de exorbitante inkomende regten, welke Engeland op den invoer van koffij uit vreemde kolonien heeft gesteld, merkbaar verminderen." Daardoor zou onze handel de gelegenheid bekomen, om wanneer hier de markt overstelpt is, de koffij zonder groote opoffering naar Londen in te voeren."

— In het dorp Neerasselt, nabij Nijmegen, is ll. Zondag morgen brand ontstaan in de woning van den dagloener *W. Ariens*, aan den Graafschen weg, waardoor in korten tijd het huis, met al het huisraad, den wintervoorraad, hooi en stroo in asch verkeerde. Slechts het vee is kunnen gered worden. De toestand van den bewoner en zijn gezin, alsmede van een anderen arbeider, bij *Ariens* inwonende en die mede alles verloor, is, bij het naderend wintersaizoen, allerbeklaaglijkst en medelijdenswaardig.

— In het begin dezer week zijn de laatste schepen, welke uit de onderscheidene havens van ons vaderland ter haringvaart uitgerust waren, teruggekomen; en kan men zich over de behoudene terugkomst der gezamenlijke hollandsche haringvloot verblijden. De uitkomst der visscherij is dit jaar als volgt geweest: van Vlaardingen zijn 85 schepen uitgevaren, die in 167 reizen 2,692 last hebben aangebragt; van Maassluis 15 schepen, in 25 reizen 427 last aangebragt hebbende; van Enkhuizen en de Rijp 9 schepen, in 13 reizen, 257 last; van Amsterdam, 7 schepen, in 9 reizen, 184 last. Totaal 116 schepen, die in 214 reizen 3,550 last hebben aangebragt, terwijl in het vorige jaar de geheele aanbrengst aanzienlijk minder is geweest.

De pruissische Staats-Courant behelst een brief uit [illegible] van den [illegible] dezer, de treurige tijding behelzende, dat de pest in die stad is uitgebroken. Onmiddelijk werden al de huizen, wier bewoners den vorigen dag nog in die voorstad geweest waren, afgezonderd en door militairen bewaakt. De gemeenschap tusschen de stad en het binnenland is terstond afgebroken, en er zou eene bijeenkomst der voornaamste ingezetenen plaats grijpen, om de noodige maatregelen van voorzorg te nemen. Men vermoedde dat de ziekte door het ter sluiks bezoeken van een met hout geladen vaartuig was aangebragt, dat van de monden der Donau aldaar was aangekomen, en aan boord waarvan, gedurende den tijd dat het quarantaine hield, verscheiden personen aan de pest waren gestorven.

— Een Engelschblad behelst het volgende berigt uit Konstantinopel:

» Er zal dezer dagen alhier een nieuwsblad, onder den titel *De Pest* verschijnen, hetwelk geheel aan de pest en andere soortgelijke ziekten toegewijd is. De geneesheer *Bulard* (dezelfde die zich te Smyrna door de behandeling van vele pestzieken onderscheiden heeft) is een der voornaamste redacteurs. Gisteren heb ik een lang gesprek met hem gehouden. Hij heeft in het pest-hospitaal, de toren van *Leander*, waar 30 zieken zijn; vijf daarvan binnen weinige dagen genezen; 15 anderen zullen spoedig het hospitaal verlaten, en tot hiertoe is er nog geen zijner zieken overleden. De heer *Bulard* meent eene onfeilbare geneeswijze voor die ziekte gevonden te hebben en hoopt te kunnen bewijzen, dat het tegenwoordige in Europa gevolgde stelsel van quarantaine ondoelmatig en ongegrond is. Volgens hem moet de quarantaine voor personen niet langer dan zeven dagen, en voor goederen slechts eenen dag duren."

De belgische vertegenwoordigers beraadslagen thans over het ontwerp tot daarstelling eener militaire kweekschool. Dit ontwerp vindt zoo wel groote voorstanders als hevige bestrijders. Van den eenen kant vindt men de voorgestelde school op eene te groote schaal ingerigt, en daardoor geschikt om het onderwijs aan de lands hoogescholen te benadeelen; van den anderen kant betoogt men, en wordt door den minister van oorlog ten voordeele van het ontwerp in het midden gebragt, dat het belang van 't land medebragt, om eene polytechnische school op eenen uitgebreiden voet daar te stellen; dat het onderwijs aan de hoogescholen niet geschikt was voor de krijgsopleiding, weshalve men voor de krijgschool afzonderlijke cursussen had voorgesteld, op den voet zoo als die aan de hoogescholen gevolgd werden.

— Te Luik zijn den 21sten door het springen eener stoommachine in de werkplaats van den heer *Goutière* twee werklieden jammerlijk omgekomen en verscheidene andere zwaar gekwetst. Een groot deel van het gebouw stortte daarbij tevens in.

Graanmarkt te Amsterdam.

VAN WOENSDAG 15 NOVEMBER.

TARWE. — Bij voorgaande prijzen, doch weinig in omzet. 129, 131 ℔ witb. Pools. *f* 285, 290 bij gerijf; 120 ℔ [illegible] Gron. 165; 125 ℔ b. Pools. *f* 260.

ROGGE. — Prijshoudend, 120 ℔ n. Overijss. *f* 164; 129 ℔ Pruiss. *f* 165; 123 ℔ o. en n. Overijss. *f* 161.

GARST. — Met goeden handel, prijzen als voren; 103 ℔ n. Vriesc. Winter *f* 116; 103 ℔ dito Zomer *f* 106; 101 ℔ dito dito *f* 111; 104 ℔ n. Old. Winter 118 a 120.

HAVER. — Stil, 90 ℔ p. n. fijne 92.

BOEKWEIT. — In een doen, verkocht 117 ℔ Vriesc he zand *f* 140.

ZAADMARKT.

KOOL- en LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Iets meer gepresenteerd; per 6/w. *f* 32½; Vliegd. *f* 31¼ à ¾; December *f* 31¼; Mei 1838 *f* 30½ à ¾.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 30½; Vliegend *f* 29½.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (22 *November*) werden de volgende fondsen genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 55⅛ [illegible]; dito 5 pCt. 101 [illegible]; Kansbill. 22 [illegible]; Amort. Syndik. 4½ pCt. 99 [illegible]; dito 3½ pCt. 76¾ [illegible]; Handelm. 171¾, 170¾, 171¾, 170¾; O. Indie 5 pCt. 100⅝; Ardoins van [illegible]; Metall. 5 pCt. 100½, ⅝.

*** Heden morgen, ten 9 ure, beviel allergezegendst, doch ontijdig, van eene welgeschapene DOCHTER, de Hoog Wel Geboren Vrouwe Baronnesse DE LANNOY, geb. Baronnesse COLLOT D'ESCURY.

Men verlangt in 't volgend jaar binnen Breda te Huur

Een HUIS, met ten minsten 6 à 7 zoo Beneden- als Boven-Kamers, behoorlijk Behangen en Geplatfonneerd, benevens alle noodige Gemakken, bij voorkeur met een Tuin. De Belangstellenden adresseren zich bij de Uitgevers dezer.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.